

Helårsrapport 2014

– Register för företag som utstationerar
arbetstagare i Sverige

Rapport 2015:10

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	2
Vad är utstationering?	2
Arbetsmiljöverkets uppdrag.....	3
Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats	3
Information.....	3
Redovisning utifrån 2014 års anmälningar	4
Vanliga frågor om utstationering.....	4
De flesta kommer från Tyskland och Polen.....	4
Antalet utstationerade i Sverige varje månad	5
De flesta utstationerade arbetar inom byggverksamhet och tillverkning.....	7
<i>Byggverksamhet</i>	8
<i>Tillverkning</i>	9
<i>Informations- och kommunikationsverksamhet</i>	9
<i>Verksamhet "Ej angiven"</i>	9
<i>Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster</i>	9
<i>Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik</i>	9
Geografisk fördelning.....	10

Helårsrapport 2014

Register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige

Sammanfattning

Under år 2014 har totalt 38 251 utstationerade arbetstagare arbetat i Sverige, enligt utstationeringsregistret. Av dessa arbetade 37 procent inom byggverksamhet och 21 procent inom tillverkningsverksamhet vilket gör byggverksamhet som det enskilt största verksamhetsområdet. De flesta utstationerade arbetstagarna kommer från Tyskland och Polen, som står för 35 procent av alla anmälda utstationerade arbetstagare.

I snitt befinner sig cirka 7 800 utstationerade arbetstagare i Sverige varje månad. Det som har utmärkt sig i månadsstatistiken under året, är att Thailand var det vanligaste utstationerande landet under augusti och september.

Den vanligaste utstationeringsperioden är perioden 10 till 29 dagar och motsvarar närmare en fjärdedel av alla registreringar. Drygt femtio procent av alla utstationerade arbetstagare arbetade i något av storstadsområdena Stockholm, Göteborg eller Malmö.

Bakgrund

22 maj 2013 beslutade riksdagen om en lagändring som trädde i kraft 1 juli 2013. Ändringen innebar att utländska företag som utstationerar arbetstagare i Sverige i mer än fem dagar ska anmäla detta till Arbetsmiljöverket. Anmälan om utstationering och kontaktperson ska göras senast när en utstationerad arbetstagare börjar arbeta i Sverige.

Det övergripande målet med registret är att säkerställa att utstationerade arbetstagare omfattas av de rättigheter som följer av utstationeringsdirektivet, under den tid som arbetet pågår i Sverige. Registret ger möjlighet att få information om var utstationeringar pågår, så att även arbetstagarorganisationer kan ta del av uppgifterna. Dessa har ansvar för att övervaka att utstationerande arbetsgivare tillämpar arbets- och anställningsvillkor, som är minst lika förmånliga som de minimivillkor som följer av ett svenskt centralt kollektivavtal för respektive bransch.

Vad är utstationering?

En utstationerad arbetstagare är en person som skickas till ett annat land av sin arbetsgivare för att arbeta där under en begränsad tid. Den utländska arbetsgivaren ska tillhandahålla tjänster över gränserna och det ska finnas en arbetsgivare som är mottagare av tjänsterna i det land som arbetstagaren skickas till.

Lagen om utstationering gäller utstationerade arbetstagare som sänds till Sverige, oavsett vilket land man kommer ifrån. Reglerna för exempelvis uppehållstillstånd och arbetstillstånd kan däremot skilja sig åt, beroende på vilket land man kommer ifrån.

Arbetsmiljöverkets uppdrag

Arbetsmiljöverket är förbindelsekontor (kontaktmyndighet) i Sverige när det gäller utstationering. Vi informerar om vilka regler som gäller vid utstationering i Sverige och samarbetar med förbindelsekontor i andra länder.

Arbetsmiljöverkets uppdrag är att utveckla och förvalta registret där utländska arbetsgivare anmäler utstationering. Arbetsmiljöverket ska även utöva tillsyn över att bestämmelserna om anmälningsskyldighet och kontaktperson följs.

Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats

Via myndighetens webbplats www.av.se skapar arbetsgivaren ett konto för att sedan anmäla uppgifter om utstationering i registret. Information och hjälptexter finns på svenska, engelska, tyska, franska, polska och rumänska. Genom ett inloggningsförfarande kan arbetsgivaren också revidera sina uppgifter, om till exempel ett uppdrag förlängs eller om man byter kontaktperson.

Information

På Arbetsmiljöverkets webbplats finns information om utstationering på flera språk. Där finns även broschyren "Your rights at work as posted worker" som kan laddas ner eller beställas. Broschyren innehåller kort information om utstationering på engelska, tyska, franska, polska och rumänska.

På vår webbplats finns även en temasida på svenska och engelska om utstationering. Här finns gedigen information om regelverket, registret och vanliga frågor och svar.

Via Arbetsmiljöverkets Svarstjänst kan de som har frågor om utstationering eller behöver hjälp med att registrera uppgifter, få vägledning och stöd.

Redovisning utifrån 2014 års anmälningar

Det här är den tredje rapporten sedan lagen trädde i kraft. Statistiken i denna rapport utgår ifrån de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari - 31 december 2014 (38 251 personer).

Under 2014 pågick cirka 20 000 utstationeringsuppdrag. Av dessa hade cirka 15 000 både startat och avslutats under 2014. Det innebär att cirka 25 procent av uppdragen under 2014 har ett startdatum och/eller slutdatum som avviker från 2014.

Cirka 4 700 företagskonton har registrerats sedan starten 1 juli 2013 och fram till och med 2014. Det finns cirka 3 800 unika firmatecknare vilket borde ge en bra bild om ungefär hur många företag som finns representerade.

Vanliga frågor om utstationering

Under 2014 besvarade Arbetsmiljöverkets Svarstjänst närmare 1 000 frågor kopplade till utstationering. Det är en halvering jämfört med 2013 då frågemängden uppgick till cirka 2 000 frågor med tyngdpunkten kring juni - juli 2013, när lagen trädde i kraft. Frågorna handlar till största delen om begreppet utstationering, om olika situationer ska anmälas eller inte samt behov av stöd i samband med att ett företag ska registrera en utstationering i registret.

De flesta kommer från Tyskland och Polen

Av de 85 länder som finns valbara i registret står företag i Tyskland och Polen för närmare 35 procent av alla anmälda utstationerade arbetstagare för år 2014. Även om vi ser på hela perioden 1 juli 2013 - 31 december 2014 så är Tyskland det land som utstationerar flest arbetstagare till Sverige, följt av Polen. Däremot har Litauen utstationerat flera arbetstagare än Indien under år 2014, jämfört med 2013.

Det som anges i anmälan är hemvist för det utsändande företaget vilket inte behöver innebära att nationaliteten på den utstationerade arbetskraften är densamma. När registret introducerades under år 2013, var det möjligt att välja Sverige som ett utstationerande land. Denna funktionalitet åtgärdades och togs bort under senare delen av år 2014. Detta påverkar dock siffrorna nedan på ett missvisande sätt. Nedan visas ett diagram över de länder som har registrerat minst 100 arbetstagare.

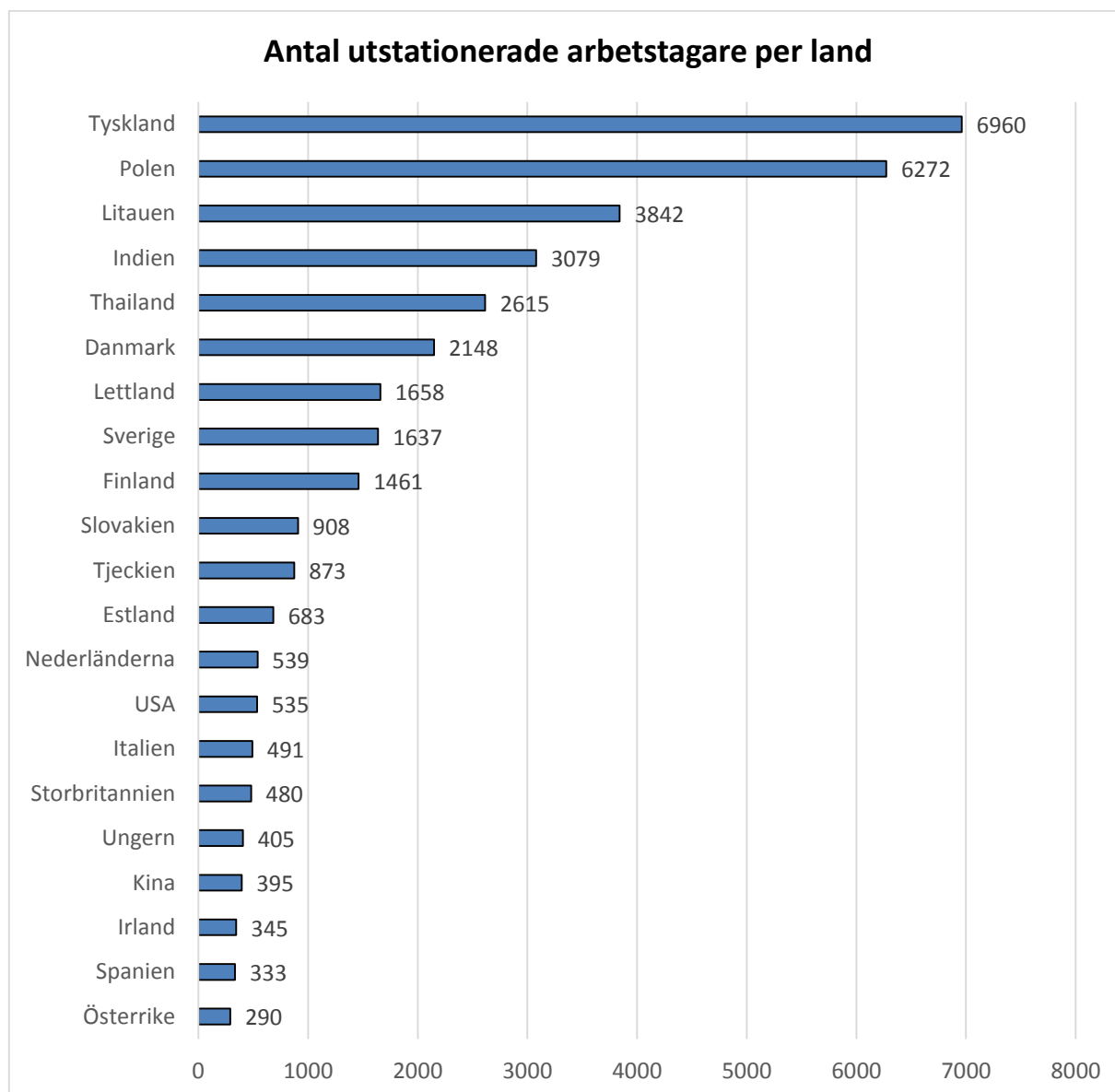

Diagram 1. Underlaget för diagrammet baseras på de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari-31 december 2014 (totalt 38 251 personer). De länder som redovisas i ovanstående diagram representerar 94 procent av dessa arbetstagare, totalt 35 949 personer. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Antalet utstationerade i Sverige varje månad

I snitt befinner sig cirka 7 800 utstationerade arbetstagare i Sverige varje månad. Observera att, i siffran för antalet arbetstagare per månad kan samma person ingå mer än en gång. Det sker om personen återkommer i skilda uppdrag under olika perioder eller har ett uppdrag som sträcker sig över flera månader.

Varje månad presenteras på Arbetsmiljöverkets webbplats statistik baserad på antalet arbetstagare som befinner sig i Sverige den första i månaden. Dessa siffror kan visa förändringar som inte är synliga i den sammanslagna statistiken som sträcker sig över hela året.

Januari månad framstår som den månad med minst utstationerade arbetstagare i Sverige. Det kan förklaras med att statistiken tas ut den första dagen i månaden medan nya arbeten i januari normalt startas upp efter helgledigheterna. Siffran för januari representerar därför nästan uteslutande de uppdrag som löper över årsskiftet.

Under augusti och september utmärker sig Thailand under 2014 som det land som utstationerar flest arbetstagare. I augusti handlar det om 1 985 utstationerade arbetstagare och under september 2 612 arbetstagare. Dessa siffror skulle kunna förklara ökningen av utstationerade arbetstagare under dessa två månader jämfört med 2013. Utstationerade arbetstagare utsända från Thailand återfinns inte i registret under 2013.

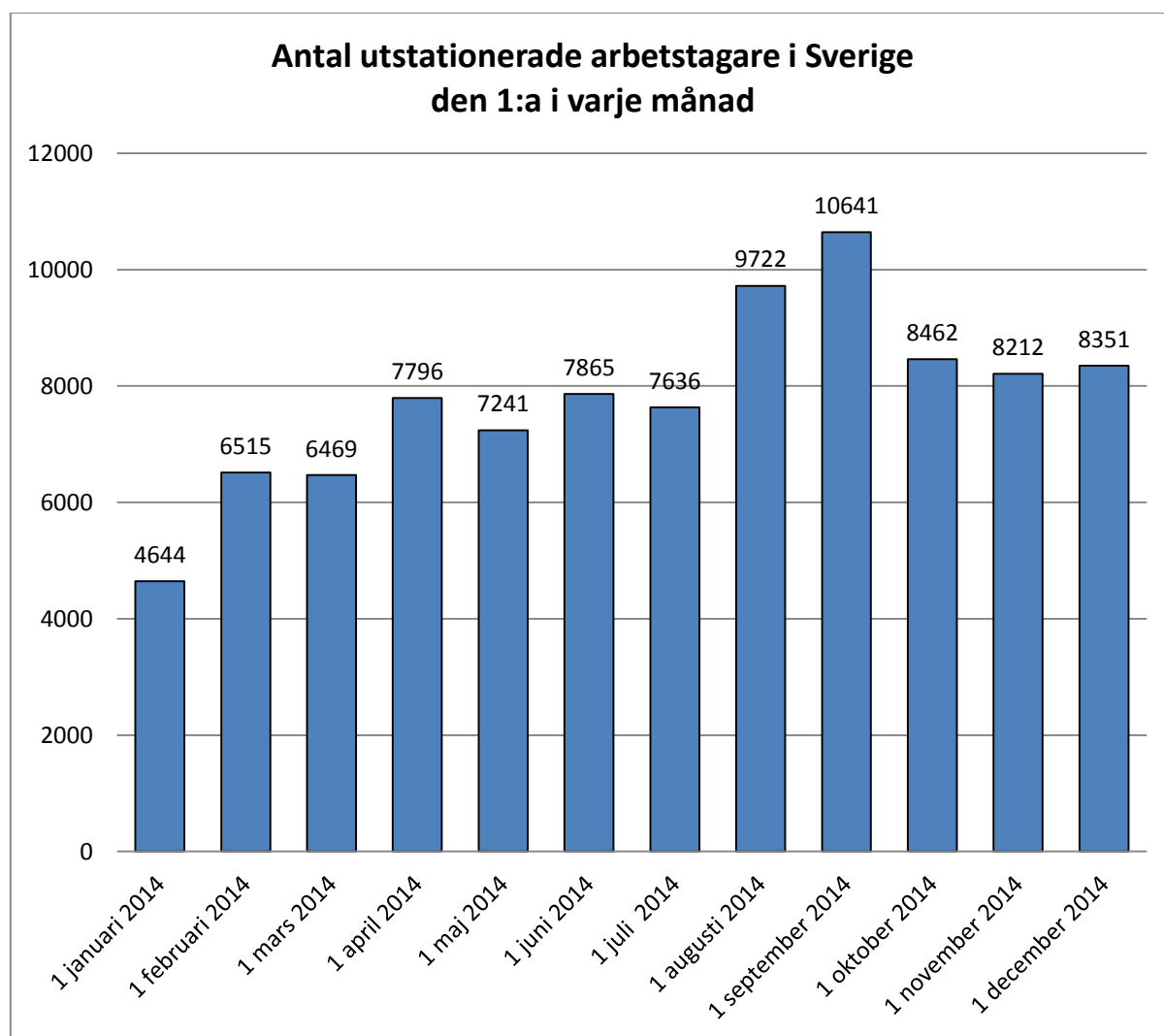

Diagram 2. Diagrammet baseras på de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag den första i varje månad under 2014. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Utstationeringars längd

Den vanligaste utstationeringsperioden är perioden 10 till 29 dagar och motsvarar närmare en fjärdedel av alla registreringar. Cirka 10 procent av anmälningarna avser en utstationeringsperiod på minst ett år. Två tredjedelar av alla uppdrag är kortare än tre månader.

Månader	Dagar	Antalet arbetstagare	Andelen arbetstagare i procent
	0-9	5 700	14,9
<1	10-29	9 792	25,6
1-2	30-59	6 806	17,8
2-3	60-89	3 527	9,2
3-6	90-179	4 450	11,6
6-8	180-239	1 758	4,6
8-12	240-359	2 312	6,0
12-24	360-720	2 438	6,4
>24	>720	1 466	3,8
	oklar	2	0,0
	Summa:	38 251	100,0

Tabell 1. Tabellen baseras på angiven period för de 38 251 arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari-31 december 2014. Källa: AV/Utstationeringsregistret

De flesta utstationerade arbetar inom byggverksamhet och tillverkning

I registret anges verksamhetsområde för det arbete som ska utföras av de utstationerade. Den lista som arbetsgivaren väljer ur bygger på svensk näringsgrensindelning, SNI 2007 och innehåller drygt 90 olika verksamhetsområden.

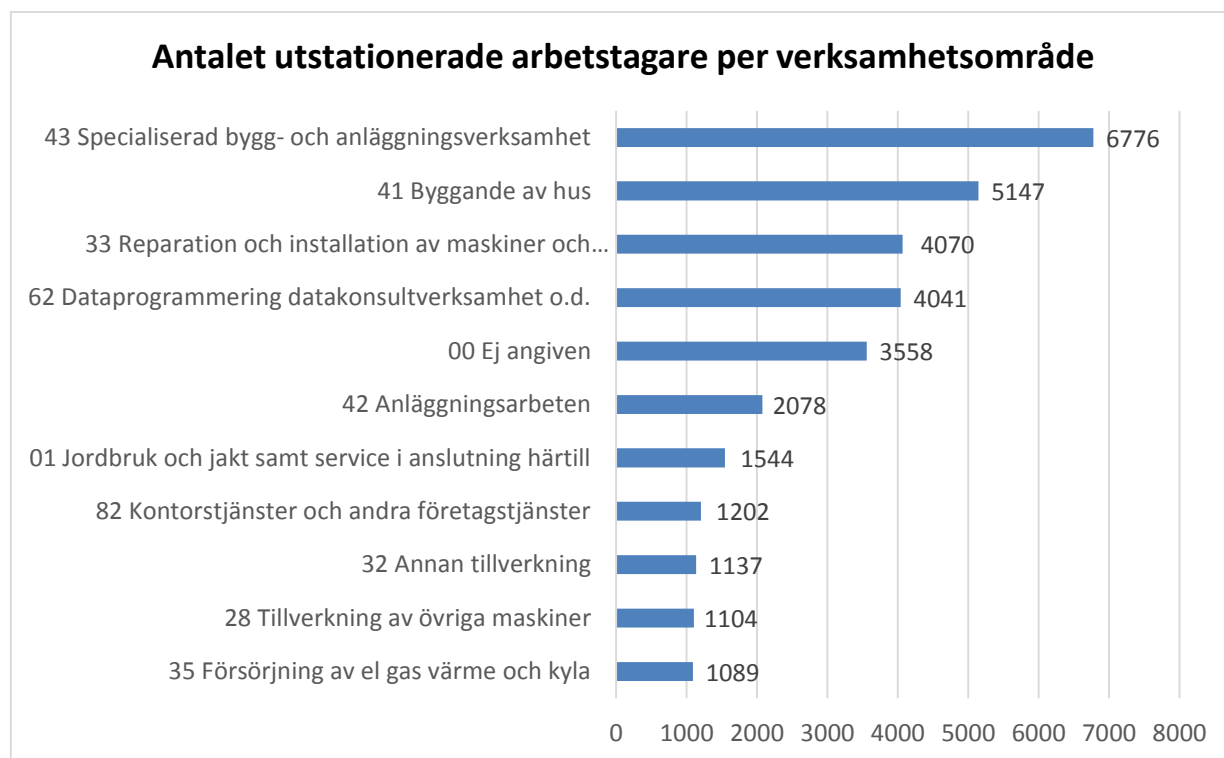

Diagram 3. Underlaget för diagrammet baseras på antalet arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari-31 december 2014 (totalt 38 251 personer). De verksamhetsområden som redovisas i ovanstående diagram representerar cirka 83 procent (31 746 personer) av dessa arbetstagare. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Eftersom arbetsgivaren själv väljer verksamhetsområde i samband med anmälan så kan det inte säkerställas att alla arbetsgivare gör samma bedömning av vilket verksamhetsområde som bäst representerar det arbete som ska utföras.

För att få en bild av hur olika branschgrupper finns representerade, visar nedanstående diagram en sammanslagning av relaterade verksamhetsområden. Sifferbeteckningarna för de verksamhetsområden som har slagits samman framgår efter branschbenämningen. För "Byggverksamhet" ingår till exempel verksamhetsområdena 41-43. De branschgrupper som redovisas i diagrammet är de som omfattar mer än en procent av arbetstagarna.

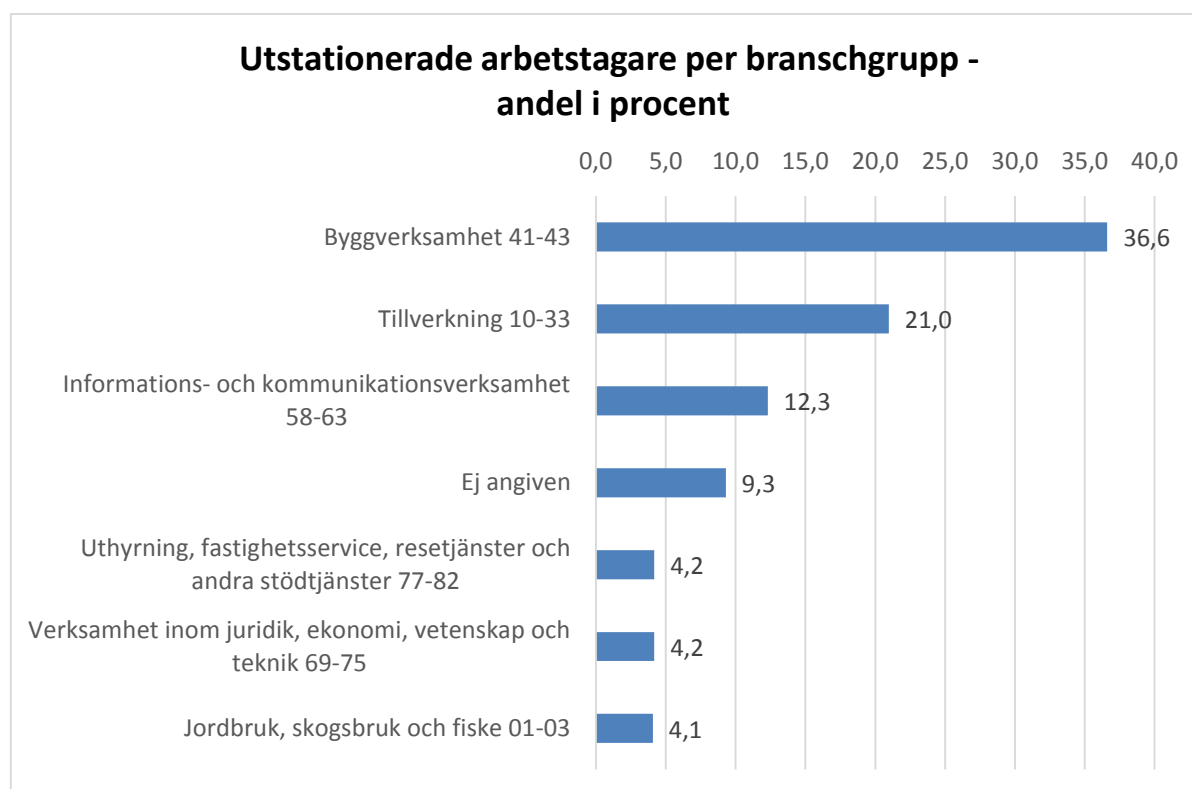

Diagram 4. Underlaget för diagrammet baseras på antalet arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under perioden 1 januari-31 december 2014 (totalt 38 251 personer). De branschgrupper som redovisas i ovanstående diagram representerar cirka 92 procent (35 047 personer) av dessa arbetstagare. Källa: AV/ Utstationeringsregistret

Byggverksamhet sysselsätter idag drygt 290 000 personer i Sverige och tillverkning drygt 493 000 personer (källa: AV/INES). I dessa siffror ingår inte utstationerad arbetskraft. Antalet utstationerade arbetstagare som har rapporterats till registret under perioden 1 januari till 31 december 2014 var inom byggverksamhet 14 001 personer och inom tillverkning 8 022 personer.

- Byggverksamhet

Totalt arbetar 36,6 procent av de utstationerade arbetstagarna inom de tre verksamhetsområdena som återfinns inom branschgruppen byggverksamhet. Ungefär hälften arbetar inom "Specialiserad bygg - och anläggningsverksamhet" (6 776 personer) och utstationeras främst från företag i Polen, Litauen och Danmark. När det gäller tjänster inom området

”Byggande av hus” utstationeras de flesta arbetstagarna från Polen, Litauen och Lettland. För anläggningsarbeten har främst arbetstagare från Polen, Tyskland, Lettland och Irland anlitats.

- Tillverkning

Tillverkning sträcker sig över 23 olika verksamhetsområden. Här ingår allt från framställning av livsmedel och drycker till tillverkning av kläder, däck, maskiner, datorer, tobak, möbler osv. samt även reparation och installation av maskiner och apparater.

För år 2014 sysselsätter tillverkningsbranschen totalt 21 procent av de utstationerade i registret. Av dessa utgör, nedanstående tre verksamhetsområden, 16,5 procent:

”Reparation och installation av maskiner och apparater” med 4 070 anmälda utstationerade arbetstagare där arbetskraft som sänds från Tyskland och Polen är vanligast. Verksamhetsområdet omfattar exempelvis installation av industrimaskiner och utrustning, reparation och underhåll av olika transportmedel samt reparation av metallvaror, maskiner och apparater.

”Annan tillverkning” med 1 137 anmälda utstationerade arbetstagare där merparten utstationeras från Litauen och Polen. Verksamhetsområdet omfattar tillverkning av exempelvis smycken mynt, sportartiklar och leksaker.

”Tillverkning av övriga maskiner” med 1 104 anmälda utstationerade arbetstagare där merparten är arbetskraft från Tyskland. Verksamhetsområdet omfattar exempelvis tillverkning av maskiner för allmänt bruk, skogsbruk, metallbearbetning och framställning av livsmedel.

- Informations- och kommunikationsverksamhet

Av de 12,3 procent som utstationeras inom branschgruppen ”Informations- och kommunikationsverksamhet” utgör ”Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o.d.” närmare 11 procent (4 041 personer). De utstationerade kommer i hög grad från Indien.

- Verksamhet ”Ej angiven”

För 9,3 procent eller 3 558 arbetstagare, har inget verksamhetsområde angetts vilket redovisas som ”Ej angiven”. Merparten av de utstationerade arbetstagare som återfinns här kommer från Thailand följt av Polen och Tyskland.

- Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster

Inom denna bransch som omfattar 4,2 procent eller 1 601 arbetstagare återfinns de flesta inom verksamhetsområdet ”Kontorstjänster och andra företagstjänster” (1 202 personer). Merparten av dessa har sänts till Sverige från företag i Tyskland.

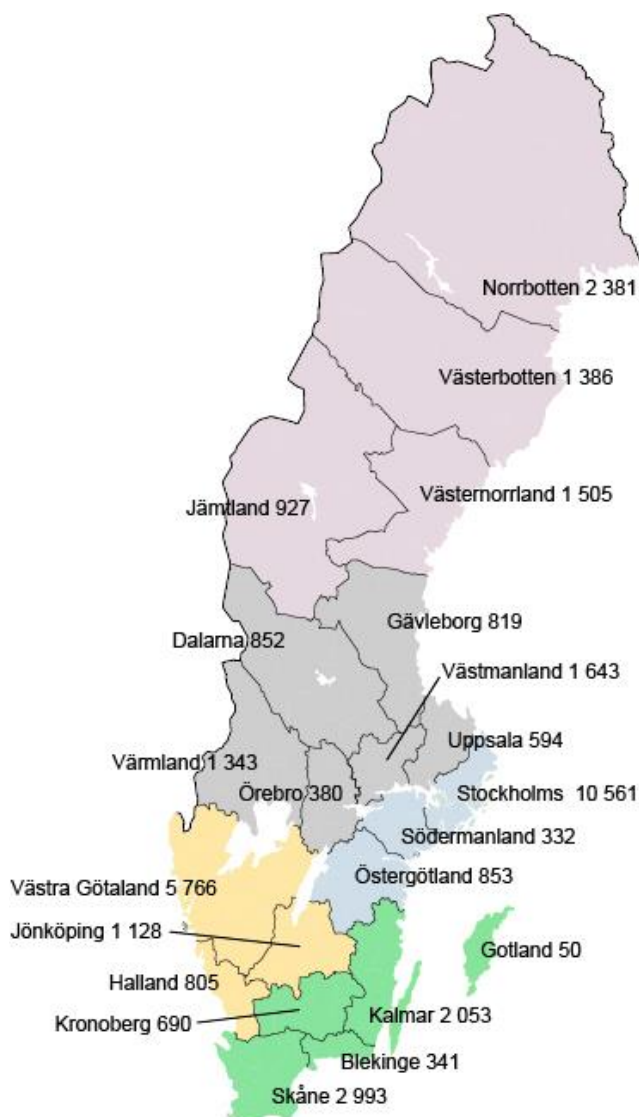
- Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik

Inom denna branschgrupp som omfattar 4,2 procent eller 1 598 arbetstagare återfinns de flesta inom verksamhetsområdet ”Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik” (784 personer) och tjänster tillhandahålls främst från företag i Sverige, Kina och Tyskland.

Geografisk fördelning

Kartan visar var i landet utstationerade arbetstagare har arbetat under året. Kartan är uppdelad på län för att ge en lättöverskådlig bild över den geografiska fördelningen. Färgerna representerar uppdelningen av Arbetsmiljöverkets inspektionsavdelning som består av fem regioner.

Drygt femtio procent av alla utstationerade arbetstagare arbetade i något av storstadsområdena Stockholm, Göteborg eller Malmö. För drygt tre procent av de utstationerade arbetstagarna har vi inte haft tillräckliga uppgifter för att identifiera var i landet uppdragen har utförts.

Ej uppgifter om län 1 024
Källa: Arbetsmiljöverket/Utstationeringsregistret

ARBETSMILJÖ
VERKET

Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm
Besöksadress Lindhagensgatan 133
Telefon 010-730 90 00
E-post: arbetsmiljoverket@av.se
www.av.se

Den här rapporten kan laddas ner från vår webbplats
www.av.se/publikationer/rapporter/

ISSN 1650-3171

Vår vision: *Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö*